

Па-большэвіцку арганізаваць барацьбу за высокі ўраджай

I

Пізьмо сакратарам ГК, РК КП(б)Б і ЛКСМБ

Толькі што закончыўшыся пленум ЦК, які працаваў сумесна з начальнікамі палітаддзелаў МТС і соўгасаў, высунуў для ўсёй КП(б)Б, для калгаснікаў, рабочых соўгасаў, аднаасобнікаў БССР важнейшую задачу, якая мае выключнае значэнне—захаванне ўраджаю без якіх-бы там ні было страт як у працэсе падрыхтоўкі да ўборкі, так і пры самой уборцы.

Між тым, сігналы, якія ЦК атрымаў ад старшынь міжраённых камісій па ўраджайнасці на нарадзе ў ЦК, гавораць аб тым, што ў большасці раёнаў і МТС БССР не прыняты канкрэтныя аператыўныя меры па выкананню гэтай баявой задачы, што пачваджаецца наступным:

У большасці раёнаў, МТС, калгасаў, соўгасаў, сярод аднаасобнікаў не разгорнута сапраўды большэвіцкая раз'ясніцельная агітацыйная работа кожнага кунюніста, кожнага комсамольца па мабілізацыі ўсіх калгаснікаў, усіх рабочых соўгасаў, усіх аднаасобнікаў на захаванне ўраджаю, на барацьбу са стратамі. У рэзультате праполка пачата са спазненнем, а сям-там да яе нават не прыступлена. У многіх выпадках праполка праводзіцца зусім незадавальняюча, нядбайна, прычым у радзе месц абязлічваецца адказнасць брыгад за праполку.

2

У большасці выпадкаў да рамонту сельска-гаспадарчых машын толькі прыступаюць і, што самае галоўнае, амаль зусім не арганізаван кантроль за тэрмінамі, ходам і якасцю рамонту.

3

Зусім не разгорнута работа па прыстасаванню сельска-гаспадарчых машын (жнярак, снопавязалак), абсталяванню іх зерна-ўлавіцелямі. Наркамзем БССР і райземаддзелы не разгарнулі неабходнай работы, не далі адпаведных указанняў, не арганізавалі інструктаж. Не пачаўся яшчэ папярэдні агляд і рамонт малатарань для забяспечання палепшання іх работы ў сэнсе чыстаты абмалоту, меншага адыходу зярна.

Таксама няма неабходных клопатаў аб падрыхтоўцы тары для перакідкі зярна, аб падрыхтоўцы зернахавальняў і ўсёй сумы мерапрыемстваў, якія забяспечваюць мінімальную страту зярна.

4

Зусім упушчана тая акалічнасць, што палявая ахова ўраджаю павінна быць не толькі ў перыяд высявання хлябоў, але ўжо цяпер трэба прыступіць да арганізацыі аховы ўраджаю на карні ад патраў, ад выгаптвання, ад пракладвання дарожак праз збожжа, і тым больш павінна ісці барацьба супроць злоснага знішгажэння збожжа.

5

Камісіі па вызначэнню ўраджайнасці павінны, асабліва ў гэтым годзе, правесці велізарную работу, накіраваную на барацьбу са стратамі. Работа гэта павінна быць праведзена з прыцягненнем камуністаў, комсамольцаў і беспартыйных, перадавых актывістаў на вёсцы, сапраўды паставіўшых перад сабой задачу ўбраць ураджай без страт, здаць дзяржаве поўнацэннай якасці зярно.

6

Вымярэнне ўраджаю на карні, праверка якасці і рэзультатаў масавага абмалоту ў дзесяці процантах калгасаў БССР, кантрольныя вызначэнні страт пры кававіцы ўсіх другіх працэсах уборкі ўраджаю, пазначаныя міжраённымі камісіямі па ўраджайнасці, павінны прыкаваць да сябе ўвагу ўсіх партыйных, савецкіх і комсамольскіх арганізацый.

Аднак, вопыт мінулага года і факты бягучага года паказваюць, што не глядзячы на выключнае значэнне работы міжраённых камісій па ўраджайнасці, яны не толькі не знаходзяць неабходнага падтрымання ў радзе раёнаў і калгасаў, але ў радзе выпадкаў сустракаюць прамую недаацэнку і ігнараванне.

Таварышы, мабілізаваныя ў мінулым годзе, згодна рашэння ЦК, для работы ў міжраённых камісіях па ўраджайнасці, скрозь і ўсюды перамяшчаліся, адклікаліся або падбіраліся якасна нездавальняюча. Запатрабаванні камісіі па выключна важных справах не атрымлівалі неадкладнага і быстрага рэагавання раённых арганізацый, зямельных органаў.

Наяўныя факты сведчаць, што комсамольцы да сёнешняга дня не лічаць неабходным устанавіць сувязь з работнікамі міжраённых камісій для практычнай дапамогі ім. Больш таго, комсамольцы сваю работу па ахове ўраджаю, па барацьбе са стратамі праводзяць без неабходнай увязкі з міжраённымі камісіямі, якія могуць ім даць велізарнейшы вопыт у гэтай справе, і па сутнасці справы ігнаруюць гэтыя камісіі.

Партыйныя і савецкія арганізацыі абавязаны ведаць, што, аказваючы дапамогу міжраённым камісіям па вызначэнню ўраджайнасці, яны тым самым атрымліваюць магчымасць ужо неадкладна, улічваючы вопыт работы гэтых камісій, праводзіць цэлы рад зусім практычных, аператыўных мерапрыемстваў, дапамагаючых і спрыяючых захаванню ўраджаю, прыняццю мер па далейшаму палепшанню вядзення сельскай гаспадаркі і т. д.

Раёныя партыйныя, савецкія і комсамольскія арганізацыі павінны ведаць, што заключэнні міжраённых камісій па вызначэнню ўраджай-

насці непасрэдна звязаны і па сутнасці справы маюць важнейшае значэнне пры вызначэнні размераў зернапаставак данага раёна, калгаса, соўгаса, аднаасобнай гаспадаркі. Апрача таго рэзультаты работ міжраённых камісій у большасці выпадкаў, як ужо гэта паказала практыка мінулага года, зусім правільна ўказваюць на якасць работы раённых партыйных і савецкіх арганізацый у справе барацьбы за ўраджай. Кожны кіруючы работнік абавязан гэта зразумець і прадумаць да канца.

Выходзячы са значэння работ, правадзімых міжраённымі камісіямі па вызначэнню ўраджайнасці, ЦК ВКП(б) і саюзны ўрад лічылі неабходным паставіць на чале гэтай справы буйных работнікаў, правяральных большэвікоў, набыўшых сур'ёзны вопыт работы і барацьбы на радзе ўчасткаў партыйнай, савецкай і гаспадарчай дзейнасці. Кожны з старшынь міжраённых камісій можа дапамагчы партыйнай арганізацыі раёна сваім вопытам і ведамі ў рабоце па сельскай гаспадарцы.

Кожны сакратар ГК і РК КП(б)Б, РК ЛКСМБ, старшыня РВК павінны так лабудавать сваю практычную работу ў барацьбе за ўраджай, цесна ўвязаўшы яе з аказаннем самай сур'ёзнай дапамогі міжраённым камісіям, каб неадкладна зжыць недахопы, якія маюцца ў гэтых адносінах, і неадкладна ліквідаваць у радзе выпадкаў маючаеся ігнараванне работы міжраённых камісій. Усякая недаацэнка гэтай работы будзе ў далейшым рашуча перасякацца цэнтральнымі кіруючымі арганізмамі.

ГК, РК КП(б)Б, РК ЛКСМБ павінны неадкладна прыняць усе меры да падбору лепшых работнікаў для ўдзелу ў рабоце міжраённых камісій, асабліва ў сувязі з задачамі, ускладзенымі на міжраённыя камісіі на бліжэйшы адрэзак часу. Кожны старшыня калгаса, дырэктар соўгаса і старшыня сельсавета павінны быць лепшымі карэспандэнтамі міжраённых камісій па пытаннях аб ураджайнасці, па барацьбе са стратамі і т. д. Асабліва павінна быць аддана выключная ўвага вылучэнню лепшых людзей калгасаў—ударнікаў, брыгадзіраў, ведаючых справу, на работу ў якасці наглядчыкаў міжраённых камісій па вызначэнню ўраджайнасці.

!

3 выступлення Н. Ф. Гікало на III пленуме ЦК КП(б)Б

Таварышы!

Пытанне аб выніках сяўбы тут на пленуме даволі поўна асвятлілі тав. Бенек, тав. Ратнек і т. Куртукоў. У сваіх выступленнях яны далі аналіз асноўных поспехаў і недахопаў праведзенай работы ў часе веснавой сяўбы.

У гэту явсн, бяспрэчна, мы дасягнулі сур'ёзных поспехаў. Вынікі сяўбы знамянуюць сабой велізарны рост палітычнай, вытворчай актыўнасці калгасных мас. Якасць работы МТС і соўгасаў, нізавых арганізацый непараўнальна вышэй іх леташняй работы. Мы маем ня мала ўзораў сапраўды большэвіцкай работы, большэвіцкай мабілізацыі мас на барацьбу за высокі ўраджай.

Па тэмпах і якасці сяўбы ільну наша рэспубліка заняла перадавое месца ў Саюзе.

Але нельга захапляцца дасягнутымі поспехамі.

І калі ў цэлым падрыхтоўка да сяўбы і сама сяўба былі праведзены не дрэнна, то ўсё-ж, улічваючы выключна спрыяючыя ўмовы вясны гэтага года, у нас была поўная магчымасць яшчэ раней і лепш завяршыць сяўбу. Гэтага, я думаю, ніхто не будзе адмаўляць. Нашы дырэжтывы аб ранняй сяўбе, аб тэрмінах сяўбы аўса і іншых культур многія таварышы сустрэлі з недавер'ем. Ці то спалохаліся марозаў, ці то наогул фармальна падышлі да справы, але фактам з'яўляецца тое, што яны зацягнулі пачатак пасеўных работ.

Кіраўніцтва сяўбой у параўнанні з мінулым годам значна лепшае. Але ўсё-ж яно мела цэлы рад недахопаў, характэрных для мінулага года. Калі мы адмовіліся ад масавай пасылкі людзей, то ад масавай пасылкі тэлеграм мы яшчэ не адмовіліся. Больш таго, самі тэлеграмы часта насілі агульны характар. Яны не былі дыферэнцыяваны. У гэтым у значнай меры вінаваты і раённыя работнікі. Калі таварышы марудзяць з пачаткам сяўбы, то прыходзіцца зварачацца да тэлеграм. Масавая пасылка тэлеграм—гэта недахоп, які неабходна ліквідаваць.

Гаворачы аб выніках сяўбы і аб далейшых задачах па сельскай гаспадарцы, трэба паставіць пытанне аб рабоце рашаючых для нас двух апаратаў—Наркамзема і Упаўнаркомсоўгасаў. І тут неабходна прама сказаць, што апарат Наркамзема і асабліва апарат Упаўнаркомсоўгасаў яшчэ не перабудаваліся.

Тав. Кагановіч у сваім дакладзе на XVII з'ездзе партыі, адзначаючы недахопы ў рабоце саюзнага Наркамзема, указаву:

«Галоўная слабасць работы Наркамзема заключаецца іменна ў тым, што ён пасылаў дзесяткі і сотні распараджэнняў, патрабаваў уліку і адчотнасці, рассылаў машыны і станкі, але не ўваходзіў у сутнасць аператыўнай работы і арганізацыйнай пабудовы нізавых органаў, не забяспечваў штодзённага кіраўніцтва гэтымі арганізацыямі».

Гэтыя ўказанні тав. Кагановіча цалкам і поўнасцю адносяцца і да работы Наркамзема Беларусі.

Наш Наркамзем раней з году ў год кіраваў работай наогул. Зараз карціна рэзка змянілася.

Зараз стрыжань пытання ў дыферэнцыяваным канкрэтным кіраўніцтве.

Трэба апарат Наркамзема пабудоваць так, каб ён непасрэдна займаўся пытаннямі МТС, г. зн. калгасам, калгаснай вытворчасцю.

Нельга кіраваць сельскай гаспадаркай, калі не возьмешся за галоўнае звяно вытворчасці. А гэта звяно—МТС. Гэта—трактар. Гэта—складаныя сельска-гаспадарчыя машыны. Гэта—агронамічныя і тэхнічныя сілы і т. д.